

Joukkoliikennekaupunki Vantaa YK0039 / TLA

VD/9293/10.02.03/2014

TLA/MSI/EKO/SJÄ/THU/SRU

Joukkoliikennekaupunki on maankäytön ja liikenteen järjestelmien muodostama kaupunkirakenteellinen kokonaisuus, jossa liikkuminen perustuu kestäviin kulkumuotoihin. Se on kaupungin strategian mukainen tavoitetilä, jonka saavuttaminen edellyttää tietoisia valintoja ja toimenpiteitä kasvavan kaupungin rakenteen hallinnassa. Joukkoliikennekaupunki Vantaa luotsaa yleispiirteisen maankäytön ja liikenteen suunnittelun keinoin kaupungin kehittämistä kohti joukkoliikennekaupunkia.

Seudun kaupunkirakenne on viimeisten vuosikymmenten ajan tiivistynyt ydinalueiden osalta yhdyskuntarakenteen hajautumisen jatkuessa ydinalueiden ulkopuolella. Vantaan kaupunkirakenteen monikeskuisuus asettaa haasteen kestävästi liikennejärjestelmän luomiselle, jota on rakennettu seudulle pääasiassa säteittäisen esikaupunki-kantakaupunki liikenteen tarpeisiin. Nykyisellään kestävien kulkumuotojen kilpailukyky suhteessa henkilöautoon on heikko etenkin poikittaisliikenteessä, mikä näkyy myös liikenteen kulkutapaosuuksissa.

Vantaan väestön ennustetaan kasvavan yli 50 000 asukkaalla seuraavan 25 vuoden aikana. Kestävän kasvun kannalta keskeistä on, minkälaiseksi heidän liikkumiskäyttäytymisensä muodostuu. Joukkoliikennekaupungin kehittämisen vahvistamiseksi työssä on esitetty neljä kaupunkikehittämisen painopistettä: 1) kasvun ohjaaminen alueille, jotka tukeutuvat kestäviin kulkumuotoihin, 2) runkolinjaston kehittäminen joukkoliikenteen selkärangaksi, 3) uudistuvien keskustojen kehittäminen kestävästi liikkumisen laadun paikkoina sekä 4) panostaminen vetovoimaisiin solmukohtiin. Kehittämistoimenpiteiden suuntaamiseksi on työssä määritetty joukkoliikennekaupungin rakenne ja vyöhykkeet, joissa liikkuminen voi tukeutua kestäviin kulkumuotoihin. Kehityksen tukemiseksi on samanaikaisesti tarkasteltu maankäytön kehittämispotentiaalia sekä yleiskaavan tarkistamistarvetta kestävästi liikkumisen näkökulmasta.

Kaavalliset edellytykset kaupungin kasvulle joukkoliikennekaupungin vyöhykkeille ovat hyvät. Yleis- ja asemakaavavaroja vyöhykkeillä on yhteensä vajaat 4 miljoonaa k-m². Yleis- ja asemakaavojen muutoksilla voidaan luoda lisää kasvun mahdollisuuksia kestävästi liikkumisen vyöhykkeille, mutta kehityksen ohjaaminen yleiskaavan tai asemakaavan keinoin ei riitä. Joukkoliikennekaupunki Vantaa toimii pohjana suunniteltaessa, toteutettaessa ja kohdistuessa tarkempia ohjauskeinoja.

Työn johtopäätöksenä esitetään jatkossa noudatettavaksi seuraavia kolmea kehittämisperiaatetta:

1. Keskusta-alueet: Kehitetään jo rakentuneista vahvoista keskuksista nykyistä merkittävästi laajempia ja maankäytöltään intensiivisempiä keskusta-alueita. Suunnitellaan uudistus kävelyä, pyöräilyä ja vahvoja joukkoliikenneyhteyksiä painottaen.
2. Runkolinjoihin tukeutuva maankäyttö: Suunnitellaan ja toteutetaan runkolinjasto yhdessä HSL:n kanssa. Tehdään tarkemmat suunnitelmat runkolinjastoon tukeutuvan maankäytön kehittämiseksi ja muutetaan tarvittaessa yleiskaavaa. Varaudutaan runkolinjayhteyksiin Hakunilasta Malmille, Tammistosta etelään sekä Myyrmäestä Leppävaaran suuntaan.
3. Täydennysrakentaminen: Tuetaan täydennysrakentamisen edellytyksiä erilaisin ohjauskeinoin etenkin hyvin vahvoilla joukkoliikennevyöhykkeillä.

Lisäksi työssä on määritelty kuusi aluetta, joille tulisi lähivuosina laatia uudet kehittämisen tavoitteet. Näitä ovat Veromies, Kaivoksela, Tikkurila, Vallinoja, Ruskeasanta ja Vaarala. Osa edellyttää yleiskaavan muuttamista ja osa kaupungin tahtotilan määrittelyä. Yleiskaavan muutos on tarkoitus tehdä mm. Kaivokselan työpaikka-alueelle. Vallinojalla taas tarvitaan selkeä strategia uudesta asemasta, jotta suunnittelu voi edetä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.12.2014 § 22

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Joukkoliikennekaupunki Vantaa -työ jatkosuunnittelun pohjaksi.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine täydensi päätösesitystään siten, että asia lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Päätös:

Päätetään hyväksyä Joukkoliikennekaupunki Vantaa -työ jatkosuunnittelun pohjaksi ja lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Liite: Joukkoliikennekaupunki Vantaa -selvitys

Täytäntöönpano: Kaupunkisuunnittelu, liikennesuunnittelu

Lisätiedot: yleiskaavasuunnittelija Sakari Jäppinen, puh. 09 839 22742
liikenneinsinööri Tiina Hulkko, puh. 09 839 23428
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi